

Samenvattingen van de voordrachten van 5 oktober 2024

1) Francis Kinard: De annexatie van de Agogna door de Cisalpijnse Republiek

Na de Franse overwinning in de eerste Italiaanse veldtocht (1796-1797) werd in juni 1797 de Cisalpijnse Republiek opgericht en in december 1798 de Piëmontese Republiek. Deze twee republieken werden in 1799 ontbonden na de overwinning van een Europese coalitie tegen Frankrijk.

Nadat Bonaparte eind 1799 de macht in Frankrijk overgenomen had, plande hij een nieuwe veldtocht in Italië. Zijn overwinning bij Marengo in juni 1800 leidde tot het herstel van de Cisalpijnse Republiek, terwijl Piëmonte de Subalpijnse Republiek werd.

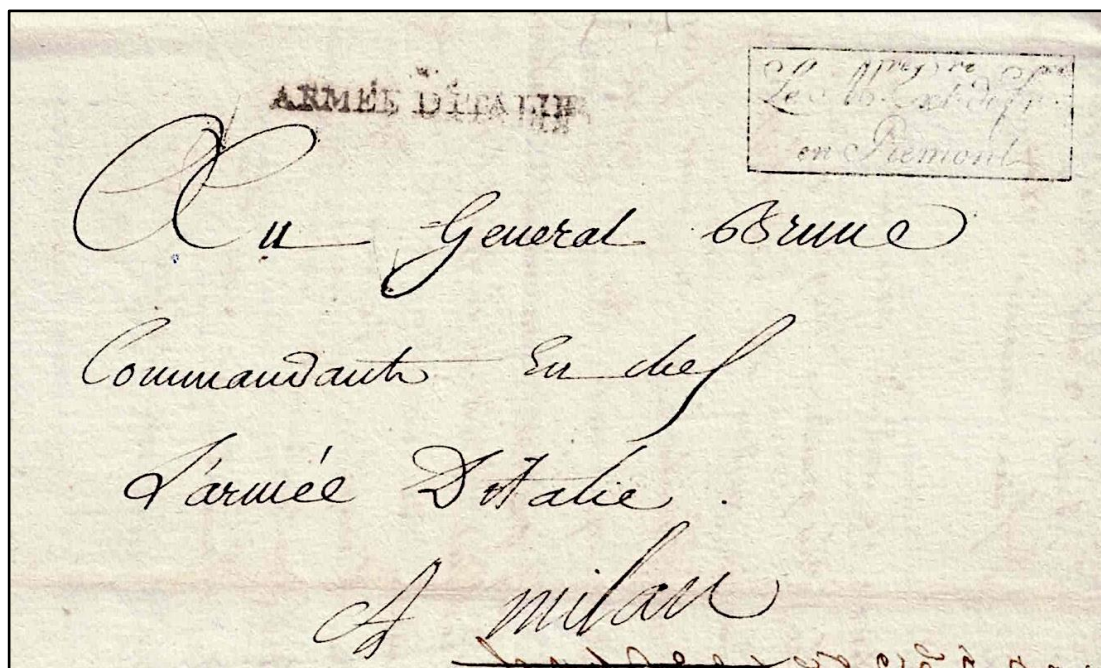
Om de relaties van Italië met Frankrijk te verbeteren, creëerde Bonaparte een nieuw departement tussen de rivieren Ticino en Sesia: het departement Agogna, dat hij van de Subalpijnse Republiek afpakte en bij de Cisalpijnse Republiek voegde.

Dit beviel de Subalpijnse Republiek natuurlijk niet, omdat die hiermee een deel van haar grondgebied kwijtraakte, en generaal Jourdan, de Franse ambassadeur bij deze Republiek, maakte het ongenoegen van Piëmonte kenbaar aan generaal Brune, opperbevelhebber van het Franse leger in Italië. Dit veroorzaakte ook problemen aan de grens, waar dorpen en eigendommen in tweeën werden gesneden.

Bonaparte's oplossing was om van Piëmonte in april 1801 een Franse "militaire divisie" te maken. Dit was niet officieel een annexatie van Piëmonte, maar het leek er wel op...

Napoleon ging nog verder in september 1802, toen hij Piëmonte officieel bij Frankrijk inlijfde. Er werden zes nieuwe departementen gecreëerd. Maar Agogna maakte nog steeds deel uit van de Cisalpijnse Republiek, die inmiddels was omgedoopt tot de Italiaanse Republiek. De rivier de Sesia was nu de grens tussen Frankrijk (Piëmonte) en de Italiaanse Republiek, en nieuwe douane-overeenkomsten moesten de relaties aan de grens verbeteren.

Francis illustreert de historische kant van zijn verhaal met talrijke landkaarten en vooral met een aantal zeer interessante brieven en documenten.

Brief van generaal Jourdan aan generaal Brune, om hem het Piëmontese ongenoegen mee te delen na de annexatie van Agogna door de Cisalpijnse Republiek

Liberté

Egalité

République Française

Turin le 25 vendémiaire an 9e de la républ.^e

Le Général Jourdan

*Ministre Extraordinaire de la République Franç.^e
en Piémont.*

Binnenkant van deze brief

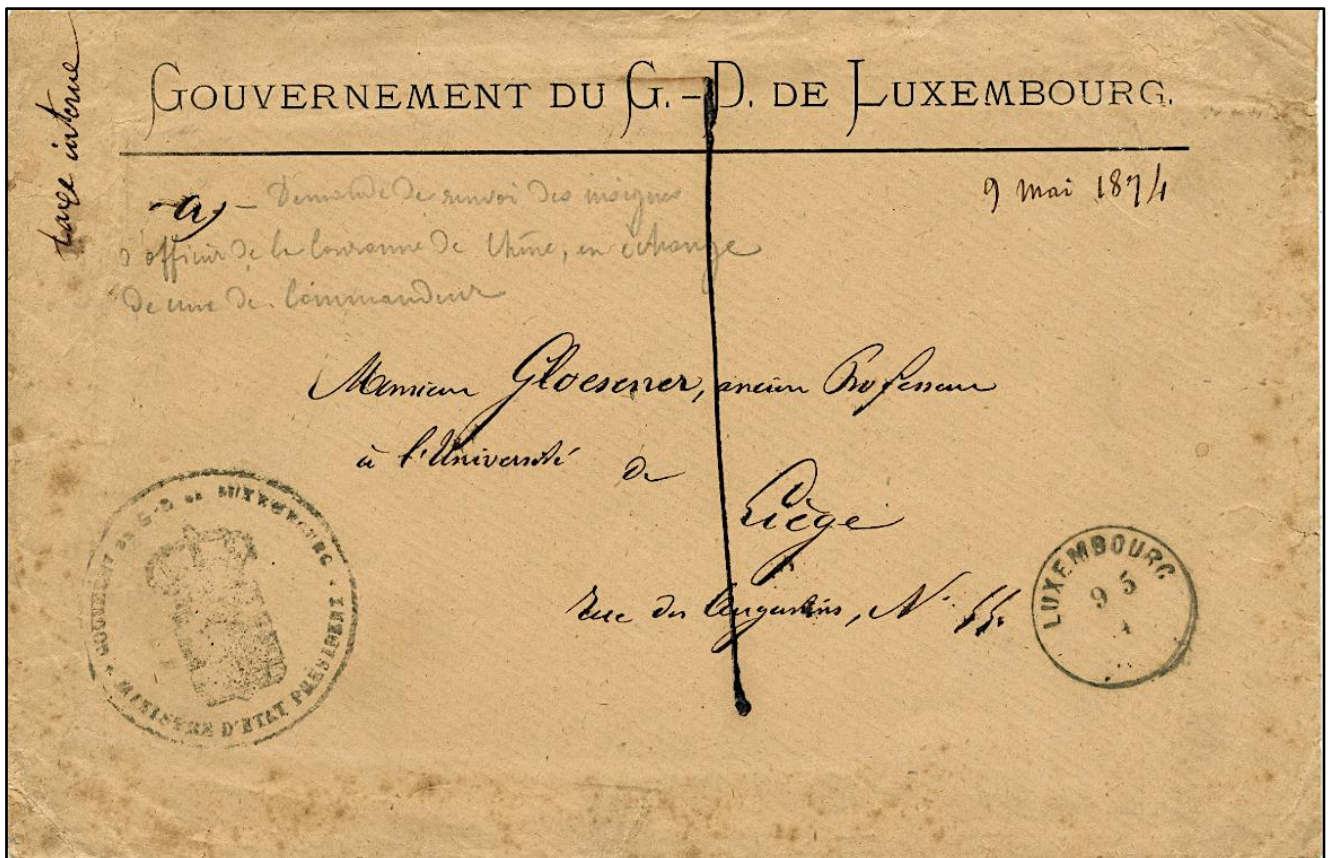
2) Lars Boettger: Brief van Luxemburg naar Luik in 1874

Lars bestudeert een brief die in 1874 vanuit Luxemburg naar Luik is gestuurd en die hij op een veiling kocht. De brief werd beschreven als een drukwerk van het vijfde gewicht, belast op 1 deciem.

Hij besluit, na grondige analyse, dat deze omschrijving onjuist is: het is geen drukwerk, om de volgende redenen:

- Het woord "Imprimé" ontbreekt.
- De omslag is te klein en niet geschikt voor een gewicht van 160 gram.
- De handgeschreven vermelding in de linkerbovenhoek "taxe interne".

Deze brief was in portvrijdom (het is een brief van een staatsminister) binnen het grondgebied van het Groothertogdom Luxemburg, tot aan de Belgische grens, en de belasting van 1 deciem is voor het traject van de grens naar Luik.

Brief van Luxemburg naar Luik in 1874

3. Guy Coutant: De Fiji Times Express Stamps

In de Fiji-eilanden, die toen nog een onafhankelijk koninkrijk waren, zij het onder Britse controle, was de enige doeltreffende administratie die van de Britse consul John Bates Thurston. Hij was ook verantwoordelijk voor de postdienst in Fiji, maar omdat hij niet beschikte over postbodes of bedienden, was er geen postbedeling, en Thurston “stockeerde” de correspondentie gewoon in zijn lokaal. De inwoners moesten hun post komen ophalen.

Maar toen kwam George Littleton Griffiths in actie. Hij was de eigenaar van de *Fiji Times Express*, het enige blad van het eiland, dat twee maal per week verscheen. Op 24 september 1870 plaatste hij een advertentie in zijn krant: “Breng je brieven en pakjes naar de *Fiji Times Express*, die voor de distributie zal zorgen, gezien de incompetentie van de officiële diensten”.

Zijn nieuwe service was een succes, maar klanten moesten het geld voor deze postbedeling meebrengen of het toevoegen aan hun brieven en pakketten. Dit was nogal vervelend, en dus begon Griffiths met het drukken van privé-postzegels op zijn krantenpers, die klanten konden kopen en gebruiken om hun correspondentie te frankeren als bewijs van betaling.

De zegels waren 1 penny, 3 en 6 pence en 1 shilling. Ze werden gedrukt in vellen van 24, vier rijen van 6. De eerste rij bevatte de zegels van 6 pence, de tweede de zegels van 1 shilling, de derde de zegels van 1 penny en de laatste de zegels van 3 pence. Ze werden gedrukt op rozeachtig geruit papier.

De eerste zegels van de Fiji Times Express, uitgegeven op 1 november 1870

In 1871 voerde Griffiths een tweede druk uit, dit keer op geribbeld papier. Een nieuwe waarde van 9 pence werd toegevoegd. In de nieuwe velletjes was in de onderste rij de waarde van de eerste drie zegels 3pence, deze van de laatste drie 9 pence.

De zegel van 9 pence, uitgegeven in 1871

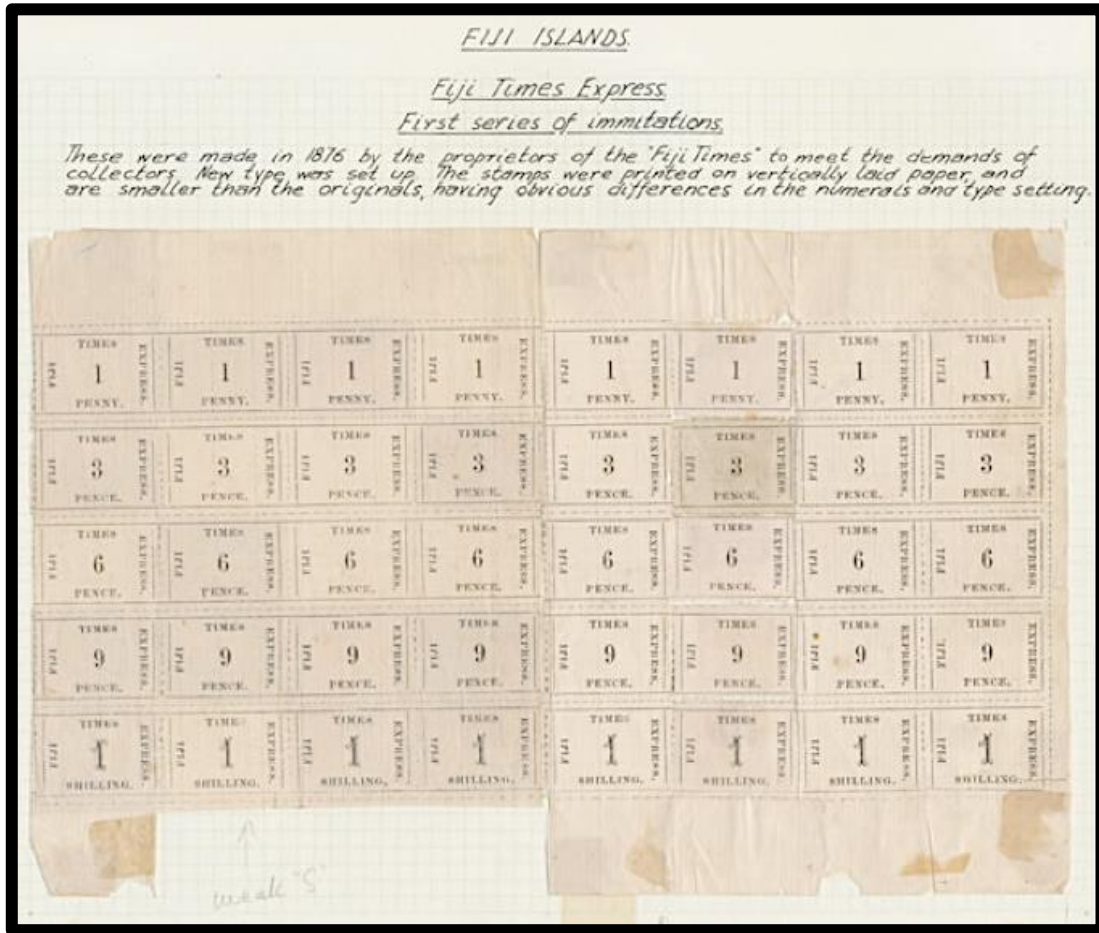
De oplage van de velletjes uit 1870 wordt geschat op ongeveer 500 en die van de velletjes uit 1871 op ongeveer 3.500. Het ontwaarden gebeurde met één of twee eenvoudige pennenstreken.

Maar op 8 mei 1872 verbood de Britse consul, die het succes en de winstgevendheid van het bedrijf opmerkte, het gebruik van deze privé-zegels, en nam de gehele postdienst over. Dit betekende het einde van de Fiji Times Express Stamps, maar het begin van een filatelistische uitbuiting.

Vanaf 1871 begonnen filatelistische tijdschriften - waaronder eens te meer deze van de Belg Jean-Baptiste Moens - te schrijven over deze nogal bijzondere privé-postdienst, en Griffiths werd al snel overspoeld met aanvragen uit de hele wereld voor exemplaren van zijn postzegels. Griffiths was echter zo slim om problemen met de officiële autoriteiten te vermijden door de postzegels te herdrukken in een nieuw formaat, met nieuwe kleuren en papier. Het waren dus geen herdrukken, maar pure imitaties, door Griffiths als zodanig verkocht. Deze nieuwe vignetten werden gedrukt in vellen van vijf rijen van acht zegels en dateren uit 1876.

Griffiths was zo succesvol dat hij in de jaren 1880 nog een tweede serie imitaties drukte, waarbij hij opnieuw de vorm en het papier veranderde en ze dit keer in velletjes van vijf rijen van zes zegels plaatste.

Griffiths kwam nooit in de problemen, want in zijn correspondentie naar filatelisten over de hele wereld vergat hij nooit te vermelden dat het imitaties waren van zijn eerste postzegels uit 1870-1871.

1876, Volledig van van de eerste imitaties van Griffiths

4. Alain Pierret : Antikapitalistische taks ... ???

Alles is begonnen met de aankoop van een enveloppe verstuurd van België naar Zuid-Vietnam. Onder de rode stempel 'THU LAO VU 15d' stond in potlood geschreven 'taxe anticapitaliste à 15 Dongs'. Wat betekent dit? Andere brieven met hogere en lagere taxaties maakten de zaak nog onduidelijker (**fig. 1**).

Fig. 1

Na het lezen van het volgend naslagwerk werd alles duidelijker. De Franse vereniging 'COL.FRA.' (Colonies Françaises) heeft een Bulletin uitgegeven: **Hors Série n°20, 1999, Viet-Nam, Essai d'étude de la Taxe anticapitaliste ou Frais Terminaux (Avril 1983 à Mai 1991)** door Gérard Chapuis.

Kenmerken van deze taks:

- Wegens een Amerikaans embargo werd Vietnam in quarantaine geplaatst door de rest van de wereld.
- Ongeveer 2,5 miljoen Vietnamezen zijn uitgeweken.
- Aangezien er geen financiële compensatie betaald werd voor de briefwisseling uit het buitenland, moest de bestemming een vergoeding betalen.
- In de beginperiode was er geen taks voor de post komende uit communistische landen. Tussen maart 1988 en juni 1990 moest er voor deze landen wel een verminderde taks betaald worden. Vandaar dat men beter spreekt over een 'eindbelasting' (frais terminaux) (**fig. 2**).
- Eerste gekende datum: 2 april 1983, laatste gekende datum: 10 mei 1991.
- Enkel de briefwisseling naar Ho Chi Minh stad lijkt betrokken voor deze heffing.
- Enkel de aankomstdatum telt voor de taxatie.
- Er is een verschillende taks voor postkaarten, brieven, aangetekende- en expres- brieven of een telegram.
- Deze stukken zijn zeldzaam aangezien Vietnam geen bewaringsgezind land is en terzelfdertijd wegens het tropisch klimaat vochtproblemen kunnen ontstaan.

Fig. 2

Tarieven voor brieven:

- april 1983 – augustus 1985; **'PHU TU (toeslag) 2 Donggs'**
- september 1985 – september 1986; **0,2 Donggs** (wegens devaluatie: 10 oude Donggs = 1 nieuwe)
- september 1986 – april 1987; **'THU LAO VU (diensttaks) 2 Donggs'**
- mei 1987 – juli 1987; **5 Donggs**
- augustus 1987 – maart 1988; **15 Donggs**
- maart 1988 – juni 1988
- = communistische landen **30 Donggs**
- = westerse landen **40 Donggs**
- juli 1988 – juni 1990; **'PHAT NHANH (sneldienst) of PHAT NHANH THU (sneldienst-incasso)'**
- = communistische landen **50 Donggs**
- = westerse landen **100 Donggs**
- juli 1990 – september 1990; **150 Donggs**
- september 1990 – mei 1991; **100 Donggs**

Besluit:

- Men spreekt liever van een lokale 'eindbelasting' voor al dan niet 'westerse landen'.
- Deze marco-filatelie toont dat deze taks met een factor 500 (van 0,2d naar 100d) vermeerderd werd, hetzij een verschroeiende inflatie.

5. Lucien Van Hecke: Chronologie van de Blaster-loketstroken

Door De Post wordt tussen half mei 2002 en eind november 2004 een nieuwe informatica-infrastructuur 'Poststation' geïnstalleerd voor automatisering van alle loketverrichtingen in de postkantoren. De rode afdrukken van de loketfrankeermachines worden vervangen door in zwart bedrukte witte zelfklevende vignetten, de zogenoemde Blaster-loketstroken.

'Blaster' is de merknaam van de thermische printers van Cognitive Solution Inc. USA: 'Barcode Blaster CL' opgevolgd door 'Blaster Advantage'.

Weegschaal Mettler-toledo PM 6 en printer Blaster Advantage BD422403-023

Eigenschappen van de Blaster-loketstroken:

- De loketfrankeerstroken worden door de bediende op de poststukken gekleefd.
- Ze zijn enkel frankeergeldig op uitgiftedag.
- Losse stroken zijn niet te koop, noch in postkantoren of PostPunten, noch bij 'Stamps & Philately'.
- Ze mogen niet aan klanten meegegeven worden.

Er zijn 8 reeksen Blaster-loketstroken:

- Bij de postkantoren van 22.05.2002 (Tielt 2) tot 13.05.2024 (Nevele)
- Bij de PostPunten van 04.11.2004 (Delhaize Mechelen en Press Shop Namur) tot 23.12.2022 (PP Carr Express St Gilles)

1ste reeks: van 22.05.2002 tot 03.06.2006: van begin tot Refocus

Eerste stroken = glanzend papier met rechte hoeken, daarna dof, ongecoat papier met afgeronde hoeken.

Daarna vanaf midden januari 2004 is er gebruik gemaakt van 'veiligheidspapier' door het erin 'slitten', d.w.z. kerven tot op het dragerpapier, van twee naast elkaar geplaatste gestileerde logo's van De Post, elk bestaande uit 22 of 26 lijnstukjes (vanaf 10.08.2004), waardoor het onmogelijk is de loketstroken te hergebruiken na afweken.

Vanaf 18.11.2002 invoering 'PRIOR'-tarief.

2de reeks: van 06.06.2006 tot 31.07.2007: tussen Refocus en nieuwe vormgeving

'Refocus' = nieuwe organisatiestructuur: scheiding mail en retail

Filatelistisch gevolg: meerdere benamingen zijn bruikbaar bij thematische verzamelingen.

3de reeks: van 01.08.2007 tot 20.09.2009: nieuwe vormgeving

Afschaffing non prior tarief voor frankering met postzegels en loketstroken.

De vormgeving van de loketstroken werd gewijzigd, waarbij de landsnaam in het waardekader opgenomen werd.

Mogelijkheden van frankering via menu of sneltoetsen.

4de reeks: van 21.09.2009 tot 04.07.2011: met 'PRIOR' onder de frankeerwaarde

Op stroken met 26 lijnstukjes gebruikt tot 13.12.2018

Internationale zendingen = blauwe prior-kleef t.o.v. 'PRIOR' in een zwart veld

Verzendingswijze nog enkel afgedrukt juist onder de frankeerwaarde

Tussen 21.09 en 31.11.2009 zijn de plaatsnamen met postnummers 1000 t.e.m. 1210 ééntalig Nederlands.

5de reeks: van 05.07.2011 tot 13.12.2018: met geslit bpost-logo in elke hoek

Op de stroken van de PostPunten vanaf 11.06.2013 kleine letters i.p.v. de gebruikelijke hoofdletters.
Vanaf begin december 2014 geen 'pp' meer voor de benaming.

6de reeks: van 17.06.2012 tot 13.12.2018: met cijfer in de rechterbenedenhoek

De verzendingswijze wordt in kleine letters aangebracht en in de rechterbenedenhoek een cijfer naargelang het aantal gelijktijdig afgegeven aangetekende zendingen.

Tussen 17.06 en 02.09.2012 staat er door een technische fout het uur steeds op '0'.

7de reeks: van 14.12.2018 tot (13.05.2024): herinvoering hoofdletters 'PRIOR' in witte letters

In de linkerbovenhoek opnieuw, in voorkomend geval, zwart kader met witte letters 'PRIOR'.

Behoud van verzendwijze, steeds in hoofdletters onder de frankeerwaarde.

Enkel via functietoets een volgnummer bij gelijktijdig afgegeven aangetekende zendingen.

8ste reeks: van 17 tot 20.06.2019: dik kader en barcode bij PRIOR-zendingen

Het doel = identificatie en scheiding prior / non-prior in sorteercentra voor snelle verwerking van de prior-zendingen.

Probleem met de labelprinters zodat de werkwijze stopgezet werd na 5 dagen.

Van elke reeks Blaster-loketstroken wordt een afzonderlijke inventarislijst bijgehouden, die op het einde van elke maand via e-mail kosteloos bezorgd wordt aan geïnteresseerde verzamelaars, die ook hun bijwerkingen voor aanpassing kunnen overmaken via e-mail:

vanhecke.huys@pandora.be

Eveneens informatie op de website 'Werkgroep Mecanotolie'

HISTORIEK VAN DE BLASTER - LOKETSTROKEN
CHRONOLOGIE DE VIGNETTES DE GUICHET - BLASTER

	1e reeks - 1ière série 12.09.2002 - 03.06.2006		5e reeks - 5ième série 05.07.2011 - 13.12.2018
	2e reeks - 3ième série 06.06.2006 - 31.07.2007		6e reeks - 6ième série 17.06.2012 - 13.12.2018
	3e reeks - 3ième série 01.08.2007 - 20.09.2009		7e reeks - 7ième série 14.12.2018 - (13.05.2024)
	4e reeks - 4ième série 21.09.2006 - 04.07.2011		8e reeks - 8ième série 17.06.2019 - 20.06.2019

Chronologisch overzicht van de acht stappen van de Blaster-loketstroken